

1

Đối với Momo, trước khi nó kết bạn với Già Édouard, ngày nào ở xóm Cúc Lam cũng chán phè, sau ngày ông qua đời tình hình lại càng thê thảm.

Thì đúng là tòa chung cư đã được sơn phết lại, trước hết bởi bạn bè của ông cụ (vốn cũng là cư dân nhà dưỡng lão Lá Xanh) sau thì do những người tình nguyện của chính khu xóm. Họ sửa chữa, sơn phết, tân trang, chùi rửa, gieo hạt, trồng cây và đã thành công trong việc tô điểm thêm màu sắc hi vọng cho những ngày tốt đẹp.

Thì đúng là ông thị trưởng đã thân chinh đến tận nơi cùng đám bè phái và các nhà báo địa phương, đã đọc diễn văn, mượn lòng tận tụy và tinh

thần cộng đồng của các cư dân để tô hồng chuốt lục cho những dự án hứa hẹn về ngân sách, kế hoạch cứu trợ, về hội nhập và công ăn việc làm...

Nhưng mà, mấy cái bánh ngọt thật khó nuốt, ông ta lại bắt tay một vài người bằng bàn tay rít chặt của mình, liền sau đó ai nấy tan hàng.

Hi vọng bay biến, những lời hứa hẹn mất tăm!

Và Già Édouard, người đã phong tước cho Hoàng Tử Bé xóm Cúc Lam, cũng đã ra đi.

Từ đó về sau, Momo không còn là hoàng tử của vương triều nào nữa và xóm Cúc Lam cũng dần nhạt nhòa.

Nó trở lại là Mohammed Beldaraoui, một học sinh lớp Sáu như bao đứa trẻ khác.

Vâng, gần như thế, vì vẫn còn sót lại nơi Momo một tài sản quý giá hơn cả viên ngọc nằm trên vương miện: Kỉ niệm. Những kỉ niệm sẽ chẳng bao giờ phai màu. Momo ôm giữ chúng nóng hôi hổi trong kí ức. Thậm chí còn mang theo chúng ra cái đảo hoang của riêng nó, nơi duy nhất có hoa cúc lam đủ màu.

Ngoài ra thì còn những quyển sách mà Già Édouard để lại, hai thùng đầy nhóc chỉ dành cho Momo chứ không ai khác. Rồi chị Fatima tặng cho

ba cái kệ xinh xắn có thể treo ngay trên đầu giường của nó. Muốn treo kệ lên chẳng dễ dàng gì, hai chị em chỉ mong Ahmed giúp cho một tay. Nhưng anh ấy không phải loại người giúp anh chị em trong nhà treo kệ lên tường để đặt sách. Ahmed là loại người ở nhà cả ngày nằm ườn ra giường hút thuốc lá hôi rình, không thôi thì cùng bạn bè tụ tập nơi các bức tường của khu xóm, làm nên một thế giới chẳng ai muốn sống trong đó, như lời chị Fatima chế nhạo.

Khi hai chị em hì hục khoan tường bằng máy khoan mượn ở cửa hàng bán đồ xây dựng, Ahmed điên cuồng chui ra khỏi phòng hét lên:

- Không cách chi được ngủ yên trong cái trại lính này hay sao ta?

Chị Fatima khoái chí nhún vai ngó lên trời.

Đã từ lâu chị Fatima thôi không cãi cọ gì với anh Ahmed nữa.

Phải nói rằng chị Fatima là người duy nhất trong nhà có thể chống đối anh vì chị vốn làm mọi việc theo ý mình.

Thường thì Momo lấy làm buồn sao mình lại là đứa nhỏ nhất và phải chịu đựng lẽ luật của các anh chị lớn hơn, như cặp sinh đôi Rachid và Rachida đó, họ làm khổ nó quá chừng, rồi chị Yasmina sai:

“Momo làm cái này, Momo làm cái kia!” Còn anh Ahmed, thì thôi khỏi nói đi. Đúng sai gì cũng bọp tai. Chỉ có chị Fatima là thật dễ thương với Momo. Mẹ nữa chú, tất nhiên rồi, mẹ gọi nó là “thiên tài Momo của mẹ” và nổ như bấp rang khi nói về nó với mấy bà bạn. Phải nói là có đời nào cô hiệu trưởng trường tiểu học lại đích thân xuống tận khu phố để tuyên dương một trong các học sinh của mình. Như cô đã làm thế với Momo hồi cuối cấp Mốt.

Mẹ hãnh diện là đúng rồi.

Cha cũng vậy, nhưng tội nghiệp ông ngày càng yếu. Không bao giờ ông có thể bình phục từ lần té giàn giáo, rơi vào hôn mê, dạo này lại sinh ra ít lời, cứ im im chẳng nói năng chi. Đến hai ông bạn Mamadou và Boubakar ngày nào cũng đến chơi đánh bài với cha thì nay chẳng làm ông cười nói được nữa, riết rồi họ chào thua, bỏ đi luôn.

Từ đó cha ngồi cả ngày trước cửa sổ nhìn chăm chăm mấy bức tường bê tông xám xịt che khuất cả đường chân trời. Momo biết cha đang hoài nhớ ánh mặt trời ấm áp và không khí vui tươi ở quê nhà.

Nếu Momo là người duy nhất biết điều đó thì chính vì nó cũng là người duy nhất ở cạnh cha sau

khi đi học về, đọc sách cho ông nghe, hoặc đơn giản chỉ cầm lấy bàn tay ông trong im lặng.

Momo biết rõ về sự im lặng đó. Già Édouard đã dạy cho nó. Sự im lặng không làm cho nó sợ hãi như đã làm cho nhiều người khác khó chịu. Khi bệnh Alzheimer¹ tác yêu tác quái, khi ông cụ bắt đầu thường xuyên “đi vắng” ngày càng lâu giống như bà Rosa trong truyện *Cuộc đời ta phía trước*², ông đã ngồi im lìm như thế trong nhiều giờ, ánh nhìn mất hút vào cõi xa xăm, Momo đã kiên nhẫn chờ ông “quay về”.

Momo hiểu con người ta thì thoáng vẫn phải lẩn trốn như thế. Nó cũng vậy, khi mà thực tại quá nặng nề đến không thể đối mặt.

Nhưng lần cuối cùng Momo ngồi cạnh cha sau khi đi học về thì ông đã mở miệng:

- Bé Momo của cha, cha biết rồi con sẽ thành đạt trong cuộc sống. Tiếc là cha sẽ không còn có mặt để chứng kiến...

- Nhưng cha hãy còn đây mà! - Thằng nhỏ lập tức nói.

1. Căn bệnh mất trí nhớ thường xuất hiện ở người cao tuổi.

2. Tiểu thuyết xuất bản năm 1975 của nhà văn Romain Gary (1914-1980) người Pháp gốc Do Thái, kể về cuộc sống của cậu bé Momo mười tuổi và bà Rosa mà cậu hết mực yêu thương.

- Không còn lâu nữa đâu con. Sự sống đang rời bỏ cha...

- Không, con không muốn sự sống rời bỏ cha! Con không muốn cha cũng ra đi như Già Édouard!

Momo òa khóc, ôm lấy cổ cha. Ông xoa đầu con trai, cùng lúc lau đi những giọt nước mắt của chính mình.

Cha nói thêm:

- Nè con trai, đi tới chỗ ngăn kéo đựng chén bát ly tách đằng kia đi, trong đó có một cuốn sổ đỏ. Đó là tiền cha dành dụm gửi ngân hàng đã lâu. Là để cho chuyện học hành của con về sau... Con lấy đi, và đừng hé răng với ai, nghe chưa?

Momo lắc đầu. Nó không hề muốn số tiền đó.

- Xem này, tên con có ghi trong đó, Mohammed Beldaraoui. Con phải cầm lấy và giữ kỹ. Khi con thành sinh viên, con sẽ đến ngân hàng rút số tiền đó ra.

Để không làm cho cha thêm buồn, cuối cùng Momo nhận cuốn sổ đỏ và cất vô chiếc hộp bí mật của mình.

Chẳng bao lâu sau Momo quên bém nó đi.